2024/268

2024.1.17.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/268 AJÁNLÁSA

(2023. november 23.)

a belső határellenőrzések nélküli térségben a belső biztonságot és közrendet fenyegető komoly veszélyek tekintetében a tagállamok között folytatott együttműködésről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

(1) A belső határellenőrzések nélküli térséget a rendőrség és az igazságügyi hatóságok közötti, büntetőügyekben folytatott operatív együttműködést és információcserét támogató intézkedések, valamint a vízumpolitika és a visszaküldési politika területén hozott intézkedések jogi kerete támasztja alá. Ezt a keretet úgy alakították ki, hogy ellensúlyozza a belső határellenőrzések megszüntetését, és annak a külső határok hatékony igazgatásával együtt zökkenőmentesen kell működnie.

(2) Az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) kifejezetten előírja a tagállamok számára azt a kötelezettséget, hogy segítséget nyújtsanak egymásnak, valamint folyamatos és kölcsönös együttműködést tartsanak fenn. A schengeni térség megfelelő működéséhez ugyanilyen fontos, hogy a tagállamok segítséget nyújtsanak egymásnak a belső határ menti térségben hozott intézkedések tekintetében.

(3) A Bizottság szorosan figyelemmel kíséri a belső határokon kialakult helyzetet. „A teljeskörűen működő és reziliens schengeni térség kialakítására vonatkozó stratégia” című közleményében ([2]) a Bizottság – egyéb intézkedések mellett – számos kulcsfontosságú intézkedést határozott meg a tagállamok közötti kölcsönös bizalom megerősítése és előmozdítása érdekében. A schengeni rendszer helyzetéről szóló 2022. ([3]) és 2023. évi jelentés ([4]) áttekintést nyújt a Bizottság által az elmúlt néhány évben e tekintetben hozott intézkedésekről, valamint a közös kihívásokra adott strukturált, összehangolt és közös európai válasz biztosítását célzó kiemelt intézkedési területekről.

(4) 2022 óta intenzív párbeszéd folyik a belső határellenőrzésekről a tagállamok és a schengeni koordinátor ([5]) között. Emellett a belső határellenőrzések a schengeni ciklus központi elemét képezik ([6]), és a schengeni barométer részeként a Schengen Tanácsban folytatott megbeszélések visszatérő témája. A Bizottság ezenfelül 2023 májusa óta konzultációt ([7]) folytat a tartós belső határellenőrzést alkalmazó tagállamokkal és az ilyen ellenőrzés által érintett tagállamokkal ([8]). A schengeni koordinátor folytatni kívánja a tagállamokkal való párbeszédet annak érdekében, hogy támogassa őket ezen ajánlás végrehajtásában, valamint a Schengen Tanácsban rendszeresen be fog számolni az aktuális helyzetről és az elért eredményekről.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex) (HL L 77., 2016.3.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj).

([2]) A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – A teljeskörűen működő és reziliens schengeni térség kialakítására vonatkozó stratégia, 2021.6.2., COM(2021) 277 final.

([3]) A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A schengeni rendszer helyzetéről szóló 2022. évi jelentés, 2022.5.24., COM(2022) 301 final/2.

([4]) A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A schengeni rendszer helyzetéről szóló 2023. évi jelentés, 2023.5.16., COM(2023) 274 final.

([5]) Ezt a tisztséget a Bizottság 2022 júniusában hozta létre.

([6]) Lásd a 2023. február 23-i 6234/22 tanácsi következtetéseket és a 2022. június 3-i 9802/22 tanácsi dokumentumot.

([7]) A szlovén hatóságok 2023. április 26-i levelét követően, amelyben aggodalmukat fejezték ki a Szlovéniával közös határszakasz belső határellenőrzésének 2023. május 12-től történő visszaállítására vonatkozó osztrák döntés szükségességét és arányosságát illetően.

([8]) A belső határellenőrzések nélküli térségben a belső biztonságot és a közrendet fenyegető komoly veszélyek tekintetében a tagállamok között folytatott együttműködésről szóló, [2023. november 22-én] elfogadott ajánlást kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum.

(5) A belső határokon kialakult helyzettel a közelmúltban az Európai Unió Bíróságának két ítélete is foglalkozott: az első ítélet a belső határellenőrzéseknek a belső biztonságot vagy a közrendet fenyegető, az (EU) 2016/399 rendeletben meghatározottal azonos jellegű komoly veszélyre válaszul történő ideiglenes visszaállítására vonatkozó határidőkről szóló ítélet ([9]) volt, a második pedig az olyan határátkelőhelyen megjelenő irreguláris migránsokra alkalmazandó szabályokról szóló ítélet ([10]), amelyen visszaállították a belső határellenőrzést.

(6) Az (EU) 2016/399 rendelet módosítására irányuló, 2021. december 14-én elfogadott javaslattal ([11]) a Bizottság javasolta a belső határellenőrzés alternatívájaként alkalmazható intézkedéstípusok kibővítését, beleértve a belső biztonságot vagy a közrendet fenyegető komoly veszélyek kezelésére alkalmas intézkedéseket is. Ezek a javasolt intézkedések a rendőrségi ellenőrzésekről és a határon átnyúló rendőrségi együttműködésről szóló (EU) 2017/820 bizottsági ajánlásra ([12]) épülnek, és mint ilyenek azt bizonyítják, hogy a belső biztonságot vagy a közrendet fenyegető veszélyekre válaszul további intézkedésekre van szükség a belső határellenőrzés alternatíváját jelentő intézkedések alkalmazásának előmozdítása érdekében.

(7) Tekintettel arra, hogy a schengeni koordinátor és a tagállamok között folytatott párbeszéd rávilágított arra, hogy az arányos rendőrségi ellenőrzésekre és a határon átnyúló rendőrségi együttműködésre vonatkozó, a Bizottság által az (EU) 2017/820 ajánlásban megfogalmazott ajánlások továbbra is érvényesek, valamint a schengeni térségen belül a belső biztonságot és a közrendet fenyegető veszélyek folyamatosan változnak, továbbá figyelembe véve az Európai Unió Bíróságának a C-368/20., a C-369/20. és a C-143/22. sz. ügyben hozott ítéletét, a Bizottság helyénvalónak tartja az (EU) 2017/820 ajánlás felülvizsgálatát és kiegészítését az ajánlás 2017. évi elfogadása óta levont tanulságok és a schengeni koordinátor által folytatott párbeszéd alapján. Helyénvaló továbbá áttekinteni a 2017 óta elfogadott azon egyéb ajánlásokat, amelyek relevánsak a tagállamok által azonosított és a belső határellenőrzések visszaállításának indokaként jelzett veszélyek típusa szempontjából.

(8) A schengeni rendszer helyzetéről szóló 2023. évi jelentés prioritásként határozza meg a schengeni térség belső biztonságának fokozását a szervezett bűnözés és a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem céljából. Amint azt a schengeni rendszer helyzetéről szóló 2023. évi jelentés kifejti, a tagállamokkal folytatott párbeszéd rávilágított arra, hogy a tagállamok a belső biztonságukat és közrendjüket illetően továbbra is olyan komoly veszélyekkel szembesülnek, amelyek fellépést igényelnek. A jelentés rámutatott továbbá a belső határellenőrzések bejelentett visszaállításával összefüggésben hozott intézkedések sokféleségére is. Ez különösen a visszaállított ellenőrzések gyakoriságára és intenzitására, valamint az azonosított veszélyek kezelése érdekében hozott egyéb intézkedésekkel való kapcsolatra vonatkozik.

(9) Ez az ajánlás emellett az (EU) 2022/915 tanácsi ajánlásra ([13]) is épít, és meg kell erősítenie az említett ajánlás tagállami érvényesítését. Az (EU) 2022/915 ajánlás számos megoldást határoz meg az operatív együttműködés útjában álló, azonosított akadályok megszüntetésére és annak további megerősítésére, amikor a bűnüldöző szervek tagjai más tagállamokban végeznek határon átnyúló üldözést, megfigyelést, közös járőrszolgálatot és egyéb közös műveleteket. Amint azt az egymást követő tanácsi elnökségek és a Bizottság által az (EU) 2022/915 ajánlással összefüggésben szervezett munkaértekezletek is mutatják, egyes tagállamokban rengeteg bevált gyakorlat létezik az operatív bűnüldözési együttműködés terén, ilyenek például a közös rendőrőrsök, a vonatokon végzett közös járőrszolgálatok, a közös állandó operatív munkacsoportok, a kérésre helyszíni bevetésre kész közös állandó rendőri egységek, a rendőrségi és vámügyi együttműködési központok használata az operatív bűnüldözési

([9]) A Bíróság 2022. április 26-i ítélete, Landespolizeidirektion Steiermark, C-368/20 és C-369/20 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2022:298.

([10]) A Bíróság 2023. szeptember 21-i ítélete, ADDE és társai, C-143/22, ECLI:EU:C:2023:689, amely nagymértékben megerősíti a Bíróság C-444/17. sz., Arib és társai ügyben hozott 2019. március 19-i ítéletét (ECLI:EU:C:2019:220).

([11]) Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről szóló (EU) 2016/399 rendelet módosításáról, COM(2021) 891 final.

([12]) A Bizottság (EU) 2017/820 ajánlása (2017. május 12.) a schengeni térségen belüli arányos rendőrségi ellenőrzésekről és rendőrségi együttműködésről (HL L 122., 2017.5.13., 79. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2017/820/oj).

([13]) A Tanács (EU) 2022/915 ajánlása (2022. június 9.) az operatív bűnüldözési együttműködésről (HL L 158., 2022.6.13., 53. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2022/915/oj).

együttműködés támogatása érdekében, a forgalom befolyásolása nélküli rendőrségi ellenőrzéseket elősegítő technológiák, a határon átnyúló biztonságos kommunikációs megoldások stb., és a Bizottság 2023-ban célzott finanszírozást bocsátott rendelkezésre, hogy támogassa a bevált gyakorlatok Unión belüli alkalmazásának kiterjesztését. A többi tagállamnak alkalmaznia kell e bevált gyakorlatokat, amennyiben az a helyzetük szempontjából releváns. Emellett a schengeni térség helyzetéről szóló 2023. évi jelentésben foglaltaknak megfelelően a Bizottság továbbra is forrásokat kíván rendelkezésre bocsátani a bevált gyakorlatok más tagállamokban való terjesztésének fokozása érdekében.

(10) Ennek az ajánlásnak figyelembe kell vennie, hogy a rendőrségi és vámügyi együttműködési központok jelentős szerepet játszanak a határon átnyúló bűnözés elleni küzdelemben, különösen a belső határ menti területeken. Az (EU) 2022/915 ajánlás megerősíti szerepüket, az (EU) 2023/977 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([14]) pedig hatékony információmegosztást ír elő a rendőrségi és vámügyi együttműködési központokkal és azokon keresztül.

(11) mivel az Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyegetettség Ellen (a továbbiakban: EMPACT) a szervezett bűnözés elleni uniós küzdelem kulcsfontosságú eszközévé vált ([15]), ennek az ajánlásnak figyelembe kell vennie az EMPACT által a bűnügyi fenyegetettség elleni hatékony fellépés érdekében biztosított keretet.

(12) Emellett megerősített együttes fellépésekre van szükség a migránscsempészés elleni hatékonyabb küzdelem, valamint az Unióba irányuló irreguláris migráció és a tagállamok közötti szabálytalan továbbutazások elleni küzdelem érdekében. Ezeken a területeken fokozni kell az együttműködést. A migrációs nyomás a belső határ menti területeken az ellenőrzések megerősítéséhez és adott esetben – az (EU) 2016/399 rendeletben meghatározott szabályok alapján – a belső határellenőrzések visszaállításához vezethet. Ezek az ellenőrzések azonban csak addig végezhetők, amíg nem válthatók fel kockázatelemzésen alapuló, kevésbé szigorú intézkedésekkel.

(13) Hangsúlyozni kell, hogy a bűnüldöző hatóságok által hozott valamennyi intézkedést arányos és megkülönböztetésmentes módon kell végrehajtani,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. **STRUKTURÁLT EGYÜTTMŰKÖDÉS MINDEN SZINTEN**

1. A tagállamoknak valamennyi politikai, igazgatási és operatív szinten folytatniuk kell és tovább kell erősíteniük szoros együttműködésüket a schengeni térségen belül a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszélyek elleni küzdelem terén.

2. A tagállamoknak különösen állandó kapcsolattartó pontokat kell létrehozniuk a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszélyekre való reagálásért felelős hatóságokon belül, és adott esetben tájékoztatniuk kell egymást és a Bizottságot az ilyen kapcsolattartó pontokról.

   Ezeket az állandó kapcsolattartó pontokat nemzeti és helyi szinten egyaránt létre kell hozni.

   Az állandó kapcsolattartó pontok tevékenységét a veszélyek szintjéhez kell igazítani, és a nemzeti jog alapján a belső határ menti területeken végzett megerősített rendőrségi ellenőrzések esetén gyakoribb információcserét kell folytatni közöttük.

   Az állandó kapcsolattartó pontoknak:

   a) figyelemmel kell kísérniük a veszélyek alakulását, különösen a kockázatelemzési termékek és bűnüldözési operatív információk cseréje révén, például az alábbiakat érintően:

      i. terrorfenyegetettség;

      ii. tűzfegyverek, valamint egyéb kézi- és könnyűfegyverek járműves tiltott kereskedelme;

      iii. a szabálytalan továbbutazásokhoz használt útvonalak;

      iv. kábítószer-kereskedelem;

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/977 irányelve (2023. május 10.) a tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti információcseréről és a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL L 134., 2023.5.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/977/oj).

([15]) „A szervezett és súlyos nemzetközi bűnözésre vonatkozó uniós szakpolitikai ciklus állandó jelleggel történő folytatásáról: a 2022-ben kezdődő EMPACT" című tanácsi következtetések (7100/23), amelyeket a (Bel- és Igazságügyi) Tanács a 2023. március 9-én tartott 3936. ülésén hagyott jóvá (ELI: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7100-2023-INIT/en/pdf

v. a többek között migránscsempészéshez vagy fegyverkereskedelemhez, valamint a hamis okmányok szolgáltatóihoz kapcsolódó, a tagállamok által a közrendre vagy a belső biztonságra komoly veszélyt jelentőnek tekintett egyének vagy személyek csoportjainak működése;

b) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége (Europol) mint uniós bűnügyi információs központ támogatásával fokozniuk kell a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszélyekkel kapcsolatos bűnüldözési együttműködést és a bűnüldözési információk megosztását, valamint a határon átnyúló bűnügyi nyomozások során közös elemzési képességeket kell alkalmazniuk a nemzeti nyomozók munkájának megkönnyítése érdekében.

3. Ha egy tagállam úgy dönt, hogy az (EU) 2016/399 rendelet III. címének II. fejezetével összhangban visszaállítja az ideiglenes belső határellenőrzést, a visszaállítás által érintett tagállamoknak:

a) rendszeres kétoldalú találkozókat kell szervezniük a kapcsolattartó pontok vagy más érintett szolgálatok között az alábbiak céljából:

i. az azonosított komoly veszélyek alakulásának nyomon követése, különösen az azokra vonatkozó kockázatelemzéseik és bűnüldözési operatív információik cseréje révén;

ii. az azonosított komoly veszélyekkel összefüggésben az elfogadott intézkedések arányosságának vizsgálata, valamint az érintett belső határszakaszokon és a belső határ menti területeken alkalmazott intézkedéseknek az azonosított, folyamatosan változó komoly veszélyekhez való hozzáigazítása – különös tekintettel az ellenőrzések helyszínére, gyakoriságára és intenzitására – a határon áthaladó közutak lezárásának megelőzése érdekében, amely hatással lehet a határ menti közösségek működésére és a belső piacra;

b) szoros együttműködést kell fenntartaniuk a Bizottsággal és különösen:

i. kérésre időben a schengeni koordinátor rendelkezésére kell bocsátaniuk minden releváns információt;

ii. részt kell venniük a Bizottság által az (EU) 2016/399 rendelet 27. cikkének (5) bekezdése alapján szervezett konzultációkban, amelyek célja a tagállamok közötti kölcsönös együttműködés fokozása, valamint a meghozott intézkedések és a belső határellenőrzés visszaállítását eredményező események arányosságának, továbbá a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély vizsgálata, a Bíróság ítélkezési gyakorlatának ([16]) teljeskörű figyelembevétele mellett.

2. A KÖZÖS INTÉZKEDÉSEKHEZ SZÜKSÉGES KAPACITÁS MEGERŐSÍTÉSE

4. A tagállamoknak a két- vagy többoldalú, határon átnyúló együttműködés alapján tovább kell fejleszteniük a közös és kiegészítő intézkedések végrehajtására irányuló kapacitásukat.

5. A tagállamoknak különösen:

a) felül kell vizsgálniuk és módosítaniuk kell az érintett hatóságok és azok kapcsolattartó pontjai közötti, határon átnyúló bűnüldözési együttműködést megalapozó kétoldalú megállapodásokat és megegyezéseket;

b) közös kockázatelemzéseket kell kidolgozniuk, amelyek lehetővé teszik a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszélyek különböző típusaira való reagáláshoz legmegfelelőbb intézkedéseknek, valamint az ilyen intézkedések intenzitásának a sajátos helyi körülmények figyelembevételével történő meghatározását. A tagállamok például adott esetben fontolóra vehetik, hogy a szomszédos tagállamokkal együtt az azonosított komoly veszélyek jellemzőitől függően olyan, testre szabott megközelítést dolgozzanak ki minden egyes belső határszakaszra vonatkozóan, amely áttekintést nyújt a konkrét intézkedésekről. Ez a testre szabott megközelítés például az irreguláris migránsok tömeges szabálytalan továbbutazásának, valamint a terrorfenyegetettségnek és a kábítószer-kereskedelemnek a kezelésére, továbbá a tűzfegyverek és egyéb kézi- és könnyűfegyverek kereskedelmének megelőzésére és csökkentésére szolgálhat, amihez egyedi közös kockázatelemzésre van szükség;

([16]) Különösen a következőknek: a Bíróság 2022. április 26-i ítélete, Landespolizeidirektion Steiermark, C-368/20 és C-369/20 egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2022:298; a Bíróság 2019. március 19-i ítélete, Arib és társai, C-444/17, ECLI:EU:C:2019:220.; és a Bíróság 2023. szeptember 21-i ítélete, ADDE és társai, C-143/22, ECLI:EU:C:2023:689.

c) biztosítaniuk kell a közös járőrszolgálatokhoz és a vegyes egységekhez szükséges erőforrásokat, felszereléseket és kompetenciákat. Az ilyen közös járőrszolgálatoknak és vegyes egységeknek rendelkezniük kell különösen a járművekben elrejtett tűzfegyverek és egyéb kézi- és könnyűfegyverek felderítésével és lefoglalásával, valamint azon személyeknek, illetve személyek csoportjainak az azonosításával kapcsolatos intézkedések meghozatalára vonatkozó hatáskörrel, akikről a tagállamok úgy vélik, hogy komoly veszélyt jelentenek a belső biztonságra és/vagy a közrendre. A Bíróság vonatkozó ítélkezési gyakorlatában meghatározott feltételek figyelembevétele mellett az ilyen közös járőrszolgálatok és vegyes egységek számára lehetővé kell tenni, hogy a helyi feltételeket figyelembe véve a kockázatelemzés alapján meghatározott, a belső határ menti területek kizárása nélküli lehető legszélesebb területen működhessenek, feltéve, hogy működésük nem egyenértékű a határellenőrzéssel.

3. AZ (EU) 2022/915 AJÁNLÁS ÁLTAL KÍNÁLT LEHETŐSÉGEK MAXIMÁLIS KIHASZNÁLÁSA

6. A tagállamoknak:

a) a schengeni térségen belül a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszélyek elleni küzdelemmel összefüggésben meg kell hozniuk az (EU) 2022/915 ajánlás érvényesítéséhez szükséges valamennyi intézkedést, azáltal, hogy:

i. rendelkezésre bocsátják, illetve elfogadják a belső határ menti területeken a közös járőrszolgálatok és vegyes egységek, a határon átnyúló üldözések és a határon átnyúló megfigyelések elvégzéséhez szükséges technikai, jogi és operatív eszközöket;

ii. létrehozzák, illetve megerősítik a rendőrségi és vámügyi együttműködési központokat a belső határ menti területeken folytatott együttműködés fokozása érdekében;

b) fel kell használniuk az operatív rendőrségi együttműködés terén a más tagállamokban létező bevált gyakorlatokat, a Tanács bűnüldözési munkacsoportjának végrehajtási ütemtervében meghatározottak szerint;

c) fel kell használniuk a rendelkezésre álló uniós finanszírozást a következő célokra:

i. uniós hozzáadott értékkel rendelkező, operatív bűnüldözési együttműködésre vonatkozó transznacionális projektek kidolgozása;

ii. a bevált gyakorlatok alkalmazásának fokozása.

4. A MIGRÁNSCSEMPÉSZÉS ELLENI EGYÜTTES FELLÉPÉSEK FOKOZÁSA

7. A tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy:

a) fokozzák az azonosított nagy értékű célpontokkal és a nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatokkal kapcsolatos közös nyomozásokat;

b) meghatározott belső határ menti területeken célzott közös járőrszolgálatokat és egyéb közös műveleteket hozzanak létre és alkalmazzanak;

c) szisztematikusan megosszák a szabálytalan továbbutazásokkal kapcsolatos tendenciákra vonatkozó információkat a többi érintett tagállammal, valamint az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel és az Europollal, továbbá jelentsék az eseményeket és megjelenítsék az elemzéseket – amennyiben azok rendelkezésre állnak – az EUROSUR helyzetképein ([17]).

8. Az Europolnak és az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségének támogatnia kell az ezen ajánlás 7. pontjának a) alpontjában említett közös nyomozásokat az Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyegetettség ellen (EMPACT) keretében külön erre a célra létrehozott operatív munkacsoportokon keresztül.

9. Az Europolnak támogatást kell nyújtania az embercsempészettel kapcsolatos, az ezen ajánlás 7. pontjának b) alpontjában említett műveletekből eredő bűncselekmények nyomozásához.

([17]) Az európai határőrizeti rendszer (EUROSUR) helyzetképeiről szóló, 2021. április 9-i (EU) 2021/581 bizottsági végrehajtási rendelettel (HL L 124., 2021.4.12., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/581/oj) összhangban.

5. A VISSZAKÜLDÉS TERÜLETÉN MEGLÉVŐ LEHETŐSÉGEK KIHASZNÁLÁSA A SZABÁLYTALAN TOVÁBBUTAZÁSOK KEZELÉSE ÉRDEKÉBEN

10. A tagállamoknak hatékonyan kell kezelniük és vissza kell szorítaniuk az azonosított tömeges szabálytalan továbbutazásokat, amelyek komoly veszélyt jelenthetnek a közrendre vagy a belső biztonságra.

    A tagállamoknak igénybe kell venniük a visszaküldés területére vonatkozó releváns eszközöket a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ([18]) összhangban, különösen az (EU) 2017/820 ajánlás, az (EU) 2017/432 bizottsági ajánlás ([19]) és az (EU) 2023/682 bizottsági ajánlás ([20]) végrehajtása révén.

11. A tagállamoknak különösen:

    a) vissza kell venniük azokat a harmadik országbeli állampolgárokat, akik egy másik tagállamban való őrizetbe vételüket megelőzően áthaladtak a területükön, azáltal, hogy:

        i. alkalmazzák a 2008/115/EK irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében említett, 2009. január 13-án érvényben lévő kétoldalú megállapodások vagy megegyezések rendelkezéseit, különösen a szomszédos tagállamok között;

        ii. minden szükséges intézkedést meghoznak – többek között operatív gyakorlatokat alakítanak ki az illetékes nemzeti hatóságok között – annak biztosítása érdekében, hogy a kiutasítási eljárások gyorsan lezáruljanak;

        iii. értékelik, hogy a Bíróság által a C-444/17. és a C-143/22. sz. ügyben hozott ítéletre tekintettel szükség van-e a 2008/115/EK irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében említett, 2009. január 13-án érvényben lévő kétoldalú megállapodások és megegyezések újratárgyalására vagy megújítására;

    b) biztosítaniuk kell a szükséges képzést – többek között az alapvető jogokról – a belső határellenőrzésben részt vevő szolgálatok számára annak garantálása érdekében, hogy a 2008/115/EK irányelvből eredő kötelezettségeket mindenkor betartsák.

12. Amennyiben egy másik tagállam nem vesz vissza egy harmadik országbeli állampolgárt a 2008/115/EK irányelv 6. cikke (3) bekezdésének megfelelően, és amennyiben a Schengeni Információs Rendszerben a rendőrségi ellenőrzések vagy a visszaállított belső határellenőrzések során végzett ellenőrzés azt mutatja, hogy egy harmadik országbeli állampolgárra vonatkozóan egy másik tagállam korábban már hozott kiutasítási határozatot, a tagállamoknak lépéseket kell tenniük annak érdekében, hogy:

    a) az (EU) 2023/682 ajánlással összhangban kölcsönösen elismerjék az egy másik tagállam által korábban meghozott kiutasítási határozatot, és a 2008/115/EK irányelvvel összhangban kitoloncolják a személyt.

    b) Amennyiben az (EU) 2023/682 ajánlással összhangban nem lehet kölcsönösen elismerni a kiutasítási határozatot, a tagállamoknak kapcsolatba kell lépniük azzal a tagállammal, amely korábban kiutasítási határozatot hozott ugyanazon harmadik országbeli állampolgárra vonatkozóan, és be kell szerezniük minden olyan releváns információt, amely a 2008/115/EK irányelv szerinti kiutasítási eljárás keretében figyelembe vehető, különösen a szökés veszélyének értékelése céljából.

6. A SZABÁLYTALAN TOVÁBBUTAZÁSOK KEZELÉSÉRE IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEK

13. A harmadik országbeli állampolgárok tagállamok közötti szabálytalan továbbutazásával szembesülő tagállamoknak először is fokozniuk kell a rendőrségi ellenőrzéseket a belső határ menti területeken. Az (EU) 2016/399 rendelet III. címének II. fejezetével összhangban hozott, a belső határellenőrzésnek a – rendkívüli helyzetekben esetlegesen a belső

([18]) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj).

([19]) A Bizottság (EU) 2017/432 ajánlása (2017. március 7.) a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtása során a visszatérések hatékonyságának javításáról (HL L 66., 2017.3.11., 15. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2017/432/oj).

([20]) A Bizottság (EU) 2023/682 ajánlása (2023. március 16.) a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtása során a kiutasítási határozatok kölcsönös elismeréséről és a visszaküldések felgyorsításáról (HL L 86., 2023.3.24., 58. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/682/oj).

biztonságot és a közrendet fenyegető komoly veszélynek minősülő – szabálytalan továbbutazások miatti ideiglenes visszaállítására vonatkozó döntéseket megfelelő kockázatcsökkentő intézkedéseknek kell kísérniük, és azokat folyamatosan felül kell vizsgálni, lehetővé téve, hogy az ilyen ellenőrzések kockázatelemzés alapján a lehető leghamarabb helyettesíthetők legyenek fokozott rendőrségi ellenőrzésekkel és határon átnyúló rendőrségi együttműködési intézkedésekkel.

7. A TERRORIZMUS ÉS A HATÁRON ÁTNYÚLÓ SZERVEZETT BŰNÖZÉS ELLENI KÜZDELEMRE IRÁNYULÓ EGYÜTTES FELLÉPÉSEK FOKOZÁSA

14. A 2022 és 2025 közötti EMPACT súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos uniós prioritásainak meghatározásáról szóló, 2023. március 9-i tanácsi következtetésekkel ([21]) összhangban a tagállamoknak felül kell vizsgálniuk és fokozniuk kell szerepvállalásukat az EMPACT-ban és annak különböző operatív cselekvési terveiben, amelyek célja a súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos uniós prioritások kezelése.

15. A tagállamoknak ki kell használniuk az (EU) 2023/977 irányelv által a rendőrségi és vámügyi együttműködési központokkal és azokon keresztül folytatott hatékony információcsere tekintetében biztosított lehetőségeket, ezzel párhuzamosan pedig teljeskörűen tájékoztatniuk kell az egyedüli kapcsolattartó pontokat és az Europolt.

8. MÉRSÉKLŐ INTÉZKEDÉSEK ALKALMAZÁSA

16. A tagállamoknak korlátozniuk kell a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszélyek kezelése érdekében elfogadott intézkedések hatását.

17. A tagállamoknak:

    a) a szisztematikus ellenőrzések alkalmazását végső eszközként a kivételes helyzetekre kell korlátozniuk;

    b) a helyhez kötött statikus ellenőrzésekkel szemben a tagállamok területére kiterjedő mobil ellenőrzéseket kell előnyben részesíteniük;

    c) fokozniuk kell a korszerű technológiák és az utasinformációk használatát az ellenőrzések célzottabbá tételére irányuló kockázatalapú, adatvezérelt megközelítés érdekében.

18. Amennyiben kivételesen úgy döntenek, hogy az (EU) 2016/399 rendelettel összhangban szisztematikus ellenőrzéseket és helyhez kötött ellenőrzéseket alkalmaznak, az ilyen döntést előzetesen meg kell vitatniuk a szomszédos tagállammal, és annak közös kockázatelemzésen kell alapulnia.

19. A visszaállított ideiglenes belső határellenőrzések során szisztematikus ellenőrzéseket és helyhez kötött ellenőrzéseket végző tagállamnak elegendő személyzetet és felszerelést kell biztosítania ahhoz, hogy korlátozza az ellenőrzések által a forgalom folyamatosságára és az összes, határon átnyúló összeköttetés rendelkezésre állására gyakorolt hatást.

20. A szisztematikus ellenőrzések és a helyhez kötött ellenőrzések során a forgalom és az erőforrások megszervezését ennek megfelelően ki kell igazítani (például az utak szélén külön sávokat kell kialakítani).

21. Amennyiben nehézségek merülnek fel a szükséges erőforrásokkal kapcsolatban, az érintett tagállamnak kapcsolatba kell lépnie az érintett szomszédos tagállammal, hogy kiegészítő intézkedések alkalmazásáról állapodjanak meg.

9. NYOMON KÖVETÉS

22. A tagállamoknak továbbra is szorosan együtt kell működniük, és ezen ajánlás végrehajtása során támogatást kell kapniuk a schengeni koordinátortól, aki folytatja a velük való párbeszédet, valamint rendszeresen jelentést tesz a Schengen Tanácsban az aktuális helyzetről és az elért eredményekről.

([21]) A Tanács következtetései a 2022 és 2025 közötti EMPACT súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos uniós prioritásainak meghatározásáról (7101/23 dokumentum).

Kelt Brüsszelben, 2023. november 23-án.

a Bizottság részéről
Ylva JOHANSSON
a Bizottság tagja